

ת"פ 4368/05/16 - מדינת ישראל נגד סימנס ישראל בע"מ, דוד ריצרד קון, יונה שוויצר, יעקב חאין, חיים בר נר, צבי אייל, דוד אלמקייס (ההליכים בעניינו עוכבו)

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

13 יוני 2017

ת"פ 4368-05-16 מדינת ישראל נ' סימנס ישראל בע"מ ואח'
לפני כבוד השופט בני שגיא

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. סימנס ישראל בע"מ
2. דוד ריצרד קון
3. יונה שוויצר
4. יעקב חאין
5. חיים בר נר
6. צבי אייל
7. דוד אלמקייס (ההליכים בעניינו עוכבו)

גזר דין (נאשמים 2-6)

א. כללי

1. הנאשמים 2-6 (להלן - **הנאשמים**), הורשעו על יסוד הודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן בשורה של עבירות כמפורט להלן:

נאשם 2 - לקיחת שוחד, עבירה לפי ס' 290 ו-294(א) לחוק העונשין (3 עבירות), מרמת והפרה אמונים של עובד ציבור, עבירה לפי ס' 284 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**) יחד עם ס' 29(ב) לחוק העונשין (עבירה אחת), והלבנת הון, עבירה לפי ס' 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000, יחד עם סעיף 29(ב) לחוק העונשין (2 עבירות). **נאשם 3** - לקיחת שוחד (2 עבירות), מרמה והפרת אמונים של עובד ציבור (עבירה אחת), והלבנת הון (3 עבירות). **נאשם 4** - לקיחת שוחד (2 עבירות), מרמה והפרת אמונים של עובד ציבור (עבירה אחת), והלבנת הון (3 עבירות). **נאשם 5** - לקיחת שוחד (4 עבירות), מרמה והפרת אמונים של עובד ציבור (עבירה אחת), והלבנת הון (2 עבירות). **נאשם 6** - לקיחת שוחד (3 עבירות), מרמה והפרת אמונים של עובד ציבור (עבירה אחת), והלבנת הון (3 עבירות).

הודאת הנאשמים ניתנה במסגרת הסדר טיעון, שגובש בתום הליך גישור ממושך. יצוין כי גזר הדין כולל התייחסות

למעשיהם הנתענים של נאשמים 1 ו-7 בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן בו הודו נאשמים 2-6. זאת, הגם שמשפטה של נאשמת 1 עדיין מתנהל ואילו ההליכים בעניינו של נאשם 7 עוכבו על ידי היועץ המשפטי לממשלה נוכח חוות דעת שונות שהתקבלו בעניינו.

תמצית כתב האישום המתוקן

2. כתב האישום המתוקן מחזיק 26 עמודים וכולל נתונים עובדתיים רבים. על מנת לפשט את הדברים ראיתי לפרט במסגרת גזר הדין את האירועים המרכזיים הכלולים בו ואלה המקימים את יסודות העבירות השונות. אין בפירוט האמור כדי לגרוע מהודאת הנאשמים בכל עובדות כתב האישום המתוקן.

על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, חברת Siemens AG (להלן - **סימנס**) היא אחת החברות הגדולות בעולם בתחום הנדסת האלקטרוניקה והחשמל, ומחזיקה חברת בת בישראל (להלן - **סימנס ישראל**, או **נאשמת 1**). סימנס הייתה ועודנה ספק מרכזי של חברת החשמל לישראל (להלן - **חברת החשמל**), שהיא חברה ממשלתית בבעלות מדינת ישראל, ובין השנים 1999-2005 (להלן - **התקופה הרלוונטית לאישום**) השתתפה במכרזים שונים של חברת החשמל אשר הובילו להתקשרויות מסחריות בהיקפים ניכרים בין הצדדים.

נאשם 2, דוד קון (להלן - **קון**), כיהן בין השנים 1999-2004 כסמנכ"ל ייצור והולכה, ומשנה למנכ"ל חברת החשמל, והיה איש המקצוע הבכיר ביותר בחברת החשמל בתחום ייצור החשמל. במסגרת תפקידו היה בעל השפעה מכרעת על אפיון וקביעת הדרישות שיופיעו במכרזי חברת החשמל, וכן היה יו"ר ועדת המכרזים, והגורם המרכזי בקביעת הזוכים בהם.

נאשם 3, יונה שוויצר (להלן - **שוויצר**), כיהן בתקופה הרלוונטית לאישום כמנהל האגף לתכנון הנדסי בחברת החשמל, ובמסגרת כך היה חבר בוועדת המכרזים, ושותף בכיר בקבלת ההחלטות הנוגעות אליהם.

נאשם 4, יעקב חאין (להלן - **חאין**), כיהן בתחילת התקופה הרלוונטית לאישום כסגן מנהל באגף הייצור, בשנת 2002 מונה למנהל תחנות כוח באגף הייצור, ובשנת 2004 מונה לתפקיד מנהל אגף הייצור. במסגרת תפקידו היה מעורב באפיון מכרזים שונים, ובקביעת הדרישות מן הספקים המתמודדים בהם.

נאשם 5, חיים ברנר (להלן - **ברנר**), כיהן בתקופה הרלוונטית לאישום כסגן מנהל האגף לתכנון הנדסי בחברת החשמל, והיה כפוף לנאשם 3. במסגרת תפקידו היה מעורב באפיון מכרזים שונים, בהערכת הצעות הספקים, ובמתן המלצות לוועדת המכרזים.

נאשם 6, צבי אייל (להלן - **אייל**), כיהן בתקופה הרלוונטית לאישום כמנהל מחלקת תכנון מערכות מכאניות באגף לתכנון הנדסי, והיה כפוף לנאשם 3. במסגרת תפקידו היה מעורב באפיון מכרזים שונים, בהערכת הצעות הספקים, בבדיקת ביצועי ושלמות המערכות, ובמתן המלצות לוועדת המכרזים.

גונתר וייס (להלן - **וייס**) כיהן כמנכ"ל סימנס ישראל עד לשנת 2003. אורן אהרונסון (להלן - **אהרונסון**) כיהן בין השנים 1999-2002 כמנהל חטיבת האנרגיה בסימנס ישראל, ולאחר שנה בסימנס הולנד, באוקטובר 2003, מונה למנכ"ל סימנס ישראל במקום וייס. יצחק הירש (להלן - **הירש**) היה מחליפו של אהרונסון כמנהל חטיבת האנרגיה בסימנס ישראל החל משנת 2002. בין אהרונסון לנאשם 4, ובין הירש לנאשם 2, התקיימו קשרי ידידות קרובים.

בתקופה הרלוונטית לאישום שילמה סימנס, באמצעות וייס, אהרונסון, וגורמים נוספים בסימנס ובסימנס ישראל,

תשלומי שוחד בהיקף של מיליוני יורו רבים לבעלי תפקידים שונים בחברת החשמל, וזאת על מנת לקדם את ענייני סימנס וסימנס ישראל בחברת החשמל. סימנס וסימנס ישראל פרשו רשת של טובות הנאה שנמעניה היו שורה של מנהלים אשר זוהו כבעלי השפעה על התקשרויות ומכרזים של חברת החשמל, ובמסגרת כך העבירה אליהם סימנס תשלומי שוחד באופן שיטתי. על מנת להסתיר את מקור הכספים וייעודם, הועברו הכספים באמצעות חשבונות קש בחו"ל ליעדים שונים.

הנאשמים, שהיו בכירים בחברת החשמל, לקחו תשלומי שוחד מסימנס וסימנס ישראל, הנחו את סימנס וסימנס ישראל באיזה אופן יועברו תשלומי השוחד, והיו מעורבים באופן אקטיבי בקבלת הכספים והסתרתם. הנאשמים הסתירו ממוסדות חברת החשמל את מערכת היחסים שלהם עם סימנס, והוסיפו לעסוק במכרזים והתקשרויות של חברת החשמל עם סימנס שאינם כלולים בתיאור העובדתי שיפורט להלן, אף לאחר קבלת כספי השוחד ועד לסוף התקופה הרלוונטית לאישום.

בכתב האישום צוין, ובכך הודו הנאשמים, כי כספי השוחד נלקחו על ידם בגין תרומתם לזכיית סימנס בהתקשרויות השונות מול חברת החשמל וזאת במסגרת תפקידיהם השונים כמפורט לעיל.

הפרויקטים הרלוונטיים לאישום

א. מכרז המחז"מים (נאשמים 1-6)

בשנת 1999 פתחה חברת החשמל בהליך לרכישת 3 טורבינות גז במחזור משולב (להלן - **מחז"מים**) ושירותי תחזוקה ארוכי טווח. בהמשך, בוטל המכרז בשל אי עמידת הספקים בדרישותיו הטכניות, והוחלט על מו"מ מול חברת סימנס. בסופו של דבר, במהלך התקופה הרלוונטית לאישום, אושרו בוועדות המכרזים של חברת החשמל הסכמים מול סימנס לרכישת 5 מחז"מים ושירותי תחזוקה בשווי כולל של 600 מיליון יורו בקירוב. קון ושוויצר היו חלק מהליך קבלת ההחלטות, והשתתפו בוועדות המכרזים השונות, לעתים באופן אקטיבי.

ב. פרויקט ה-DMS (נאשמים 1-2)

בשנת 2000 החליטה ועדת המכרזים לבטל מכרז לרכישת מערכת לניתוב ושליטה על חלוקת החשמל (מערכת DMS) ולנהל מו"מ עם 3 ספקים, ביניהם סימנס. בשנת 2002 החליטה ועדת המכרזים, בראשות קון, כי הצעתה של סימנס היא הטובה ביותר, וכי ינוהל עמה מו"מ לרכישת המערכת. בהמשך החליטה הוועדה כי סימנס היא הזוכה במכרז, ואישרה את עלות הרכישה שעמדה על 80 מיליון יורו בקירוב. החלטה זו אושרה על ידי ועדת המכרזים העליונה, כאשר בישיבה שערכה השתתף קון.

ג. פרויקט ה-GIS (נאשמים 1-2 ו-7)

במהלך שנת 2001 הוחלט בחברת החשמל על הרחבת מסדר ה-GIS (מפסקים מבודדי גז), ובהמלצת הדרגים המקצועיים, בהם נאשם 7, אישרה ועדת המכרזים לבצע זאת בהליך פטור ממכרז על ידי מימוש אופציה שהייתה קיימת בהסכם שנערך בעבר מול סימנס. במהלך שנת 2002 נערכו פגישות מו"מ, כאשר בחלקן שימש נאשם 7 כנציג הבכיר מטעם חברת החשמל. סימנס סירבה להציע הנחה, אך הסכימה לקיצור זמני אספקה. בישיבה שנערכה בוועדת המכרזים העליונה תמך קון בהצעה זו, אך הוחלט לקבל הצעות מחיר נוספות. בהמשך, ערך נאשם 7 מזכר עבור קון, ובו פירט את תוצאות הבדיקה שערך מול ספקים אפשריים, והמליץ להתקשר בהסכם עם סימנס. על בסיס המלצה זו החליטה ועדת המכרזים להתקשר בהסכם עם סימנס, בהיקף

של כ-22 מיליון יורו.

אישום 1 (נאשמת 1 ונאשם 2)

כחלק מן המסכת העובדתית המתוארת לעיל, ובמועד שאינו ידוע למאשימה, הוסכם בין סימנס וסימנס ישראל לקון, באמצעות אהרונסון והירש, כי קון ייקח שוחד בסך מיליון דולר בגין תרומתו להבשלת ההתקשרויות השונות של סימנס מול חברת החשמל, תרומה שבאה לידי ביטוי בין אם במעשה אקטיבי ובין אם במחדל.

במועד שאינו ידוע למאשימה, דרש קון מאהרונסון ומהירש כי הכספים יועברו לו במזומן. בהמשך לכך, פעל אהרונסון על מנת לצבור סכומי כסף גדולים במזומן, אשר הועברו בין מספר חשבונות בחוץ לארץ, עד שהופקדו בכספת יעודית בלונדון שנפתחה לטובת הכספים. המהלך האמור בוצע בסיועו של אנטון דלין, אשר עסק בתקופה הרלוונטית בניהול השקעות ומט"ח באמצעות חברה בלונדון. בנובמבר 2002 נפגשו קון והירש בבית הכספות בלונדון על מנת שקון ייקח את כספי השוחד שהופקדו עבורו עד אותה עת בכספת, בסכום לא ידוע שלא פחת מ-500,000 דולר. בפגישה זו ניתנה לקון גישה לכספים שהוחזקו בכספת, ולבקשתו הומחטה לטובתו הכספת, ונרשמה על שמו. לציין כי עוד טרם הועברו אליו כספי השוחד, ביקש קון מהירש כי ייקח לעצמו סכום כסף מתוך כספי השוחד, ובעקבות בקשה זאת לקח הירש מכספים אלה סכום בלתי ידוע של עשרות אלפי דולרים.

במועד שאינו ידוע למאשימה, דרש קון מאהרונסון והירש לקבל תשלום נוסף על סך של כ-400 אלף דולר, אך דרישתו לא נענתה. בהמשך פנה קון לאהרונסון ודרש פעם נוספת לקבל את תשלום השוחד כפי שסוכם ביניהם, אך אהרונסון לא נענה לבקשה.

בחודש יולי 2004 סגר קון את הכספת והעביר את הכספים למקום לא ידוע, ובהמשך פתח חשבון בנק בשווייץ ובו הפקיד סכום המוערך במאות אלפי דולרים מתוך הכספים שלקח כשוחד.

אישום 2 (נאשמת 1 ונאשם 3)

במועד שאינו ידוע למאשימה הוסכם בין שוויצר לסימנס וסימנס ישראל, באמצעות אהרונסון, כי שוויצר ייקח תשלום שוחד בסך 200,000 דולר בגין תרומתו להבשלת ההתקשרויות השונות של סימנס מול חברת החשמל, תרומה שבאה לידי ביטוי בין אם במעשה אקטיבי ובין אם במחדל.

ביום 24.9.03 העבירו סימנס וסימנס ישראל לשוויצר, באמצעות אהרונסון ואדם נוסף, 200,000 דולר. הכספים הועברו לבקשת שוויצר לחשבון בנק בשווייץ אשר בשליטת אלון רוזנטל, חברו של שוויצר, ובמועד לא ידוע הועברו לבקשתו לחשבון של חבר אחר באוקראינה, לצרכי השקעה. לבקשת שוויצר, בשנת 2010 הועברו אליו 50,000 דולר במזומן על חשבון כספים אלו. שוויצר בחר להעביר את כספי השוחד לחשבונות האמורים על מנת להסוות את מקור הכספים ואת זהות בעל הזכויות בהם.

בנוסף לסכום שלעיל, לקח שוויצר מסימנס וסימנס ישראל טובות הנאה בדמות תשלומים על בילויים שונים בסך לא ידוע המוערך באלפי שקלים.

אישום 3 (נאשמת 1 ונאשם 4)

במועד שאינו ידוע למאשימה הוסכם בין חאין לסימנס וסימנס ישראל, באמצעות אהרונסון, כי חאין ייקח תשלום

שוחד בגין תרומתו להבשלת ההתקשרויות השונות של סימנס מול חברת החשמל, תרומה שבאה לידי ביטוי בין אם במעשה אקטיבי ובין אם במחדל.

חאין מסר לאהרונסון את פרטי חשבונו בשוויץ, וביום 11.03.02 הועבר לחשבונו, בהוראת אהרונסון, סך של 100,000 דולר. בהמשך, ביום 9.1.03, הועבר לחשבונו בהוראת אהרונסון סך של 190,000 דולר.

בנוסף, נהג חאין להעביר לסימנס, באמצעות אהרונסון, מידע מסווג בנוגע להליכי ההתקשרות מול חברת החשמל, ובכלל כן מידע על הצעות המתחרים ועל עמדת חברת החשמל ביחס אליהן.

אישום 4 (נאשמת 1 ונאשם 5)

במועד שאינו ידוע למאשימה הוסכם בין ברנר לסימנס וסימנס ישראל, באמצעות אהרונסון או נציג אחר של סימנס, כי ברנר ייקח תשלום שוחד בסך 400,000 דולר בקירוב בגין תרומתו להבשלת ההתקשרויות השונות של סימנס מול חברת החשמל, תרומה שבאה לידי ביטוי בין אם במעשה אקטיבי ובין אם במחדל.

ברנר מסר לאהרונסון את פרטי חשבונו בשוויץ, וביום 8.11.02 הועבר לחשבונו, בהוראת אהרונסון, סך של 250,000 דולר. בהמשך, ביום 2.4.04, הועבר לחשבונו בהוראת אהרונסון סך של 180,000 דולר. כמו כן, במועד שאינו ידוע למאשימה פנה ברנר לאהרונסון וביקש תשלומי שוחד נוספים, אך אהרונסון לא נענה לבקשה.

בנוסף לסכומים שלעיל, לקח ברנר מסימנס ומסימנס ישראל טובות הנאה בדמות תשלום על ארוחות בסך לא ידוע, וכן ביצע בתקופה הרלוונטית לאישום עבודת ייעוץ פרטית עבור סימנס ישראל, עבורה לקח סכום הנאמד בעשרות אלפי שקלים בודדים. זאת במקביל לכהונתו בתפקיד שתואר לעיל ובהיותו מעורב בהליכי ההתקשרות בין סימנס לחברת החשמל.

בנוסף, נהג ברנר להעביר לאהרונסון ולגורמים נוספים בסימנס מידע מסווג בנוגע להליכי ההתקשרות מול חברת החשמל, ובכלל כן מידע על הצעות המתחרים ועל עמדת חברת החשמל ביחס אליהן.

אישום 5 (נאשמת 1 ונאשם 6)

במועד שאינו ידוע למאשימה בטרם זכתה סימנס בחוזה בעניין המחז"מים, הוסכם בין אייל לסימנס וסימנס ישראל, באמצעות אהרונסון, כי אייל ייקח תשלום שוחד בגין תרומתו להבשלת ההתקשרויות השונות של סימנס מול חברת החשמל, תרומה שבאה לידי ביטוי בין אם במעשה אקטיבי ובין אם במחדל.

אייל מסר לאהרונסון את פרטי חשבונו בשוויץ, וביום 2.4.02 הועבר לחשבונו, בהוראת אהרונסון, סך של 100,000 דולר. סכום נוסף בסך זה הועבר לחשבונו בהוראת אהרונסון ביום 7.8.02. בהמשך, ביום 17.3.03, הועבר לחשבונו בהוראת אהרונסון סכום נוסף על סך 60,000 דולר.

בנוסף, נהג אייל להעביר לסימנס, באמצעות אהרונסון וגורמים נוספים בסימנס, מידע מסווג בנוגע להליכי ההתקשרות מול חברת החשמל, ובכלל כן מידע על הצעות המתחרים ועל עמדת חברת החשמל ביחס אליהן.

הסדר הטיעון

ב.

3. במסגרת הסדר הטיעון שגובש בין הצדדים, סוכמו רובם המכריע של רכיבי הענישה והכל כמפורט להלן:

קין - 45 חודשי מאסר בפועל, חילוט בסך מיליון שקלים, ומאסר על תנאי. בנוסף, סוכם כי המאשימה תעתור לסנקציה כספית נוספת הכוללת, בין היתר, את השבת מלוא תקבולי השוחד המיוחסים לנאשם בכתב האישום המתוקן, קנס ומאסר חלף קנס, ואילו הסניגור יטען באופן חופשי לעניין זה.

שוויצר - 29 חודשי מאסר בפועל, חילוט בסך 220,000 שקלים, ומאסר על תנאי. בנוסף, סוכם כי המאשימה תעתור לסנקציה כספית נוספת הכוללת, בין היתר, את השבת מלוא תקבולי השוחד המיוחסים לנאשם בכתב האישום המתוקן, קנס ומאסר חלף קנס, ואילו הסניגור יטען באופן חופשי לעניין זה.

חאין - 24 חודשי מאסר בפועל, חילוט בסך 290,000 דולר, ומאסר על תנאי. ריצוי העונש ידחה לתקופה של שנתיים ממועד גזר הדין בשל נסיבות אישיות חריגות.

ברנר - 33 חודשי מאסר, חילוט בסך 1.7 מיליון שקלים, ומאסר על תנאי.

אייל - 28 חודשי מאסר בפועל, חילוט מלוא סכום השוחד (1,040,000 שקלים) או לחילופין, חילוט בסך 468,000 שקלים וקנס בסך 572,000 שקלים.

טיעוני הצדדים

ג.

4. באי כוח המאשימה, עוה"ד יהודית תירוש, אמיר טבנקין, אבי ארונים, ואסף עיסוק, עמדו בטיעוניהם על היקפה הנרחב של הפרשה, הן בארץ והן מחוצה לה, ועל חומרת מעשיהם של הנאשמים, בכירים בחברת החשמל אשר לקחו שוחד בסכומים גבוהים על מנת לקדם באופן אקטיבי את ענייניה של סימנס במכרזים של חברת החשמל. צוין כי כל הנאשמים פעלו על מנת לקבל את הכספים בדרך לא דרך, לחשבונות בנק בחו"ל, אשר קשה להתחקות אחריהם.

בהמשך התייחסה עו"ד תירוש לפסיקה רלוונטית, ועמדה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהמעשים, ובהם טוהר המידות של פקידי ציבור, התנהלותו התקינה של המנהל, אמון הציבור במערכת השלטונית, ושוויון הזדמנויות במגזר העסקי. לבסוף, עתרה לאימוץ ההסדר אליו הגיעו הצדדים, וזאת בהתחשב בחומרת המעשים מחד, ובנסיבות מקלות שונות מאידך, ובכלל כן - הודיית הנאשמים במיוחס להם, על כל המשתמע מכך; נסיבות אישיות פרטניות של חלק מהנאשמים; החיסכון המשמעותי בזמן ציבורי שהושג אגב הסדר הטיעון; חלוף הזמן המשמעותי (הגם שהובהר כי מדובר בעבירות כלכליות מורכבות שחשיפתן אורכת זמן ממושך); השלכת העונש שהוטל בעניינו של דן כהן [6 שנות מאסר - ת"פ 4004/09 **מדינת ישראל נ' כהן** (30.9.13)] (להלן - **עניין דן כהן**) [הקשור לפרשה שבפנינו, על רף הענישה בתיק, וזאת בשים לב לעובדה כי עניינו חמור מעניינם של הנאשמים].

ביחס לנאשמים 2 ו-3, התייחסה באת כוח המאשימה להגיון העומד בבסיס סמכות החילוט, וטענה כי במסגרת כך אין מקום להידרש לטענות הנוגעות ליכולתם הכלכלית של הנאשמים (מה גם שחלקן לא הוכח לטענת עו"ד תירוש) ויש לבצע חילוט בגובה הסכום המלא שהתקבל במסגרת העבירות. ביחס לנאשם 3 אף נטען כי אין מקום להתחשב בטענה לפיה איבד את החלק הארי של הכסף שקיבל נוכח בחירתו להשקיעו בצורה פזיזה באוקראינה (לטענתו - לאחר שהונה על ידי אחר), ובית המשפט גם התבקש לדחות את טענתו כי קיבל לידיו סך של 50,000 דולר בלבד.

בנוסף, עתרה באת כוח המאשימה גם להטלת קנס על הנאשמים 2-3 נוכח טענתה כי בשונה מיתר הנאשמים, אשר לקיחת האחריות מצידם התבטאה גם בהסכמה להשבה של מלוא הסכומים שקיבלו במסגרת העבירות,

לקיחת האחריות מצד נאשמים 2-3 במובן זה לוקה בחסר.

טיעוני ההגנה

5. בטיעוני באי כוח הנאשמים, אשר עתרו במשותף לאימוץ הסדר הטיעון, שבו ועלו מספר נקודות, ובכלל כך: חלופה הזמן המשמעותי ממועד ביצוע המעשים; לקיחת האחריות מצד הנאשמים אשר חסכה זמן ציבורי; השבת רובם המכריע של כספי העבירה; העובדה שכתב האישום אינו מעלה טענה כי מעשיהם הביאו לפגיעה כלשהי בחברת החשמל; היות הנאשמים אנשים מבוגרים, נורמטיביים, נעדרי עבר פלילי, אשר זהו להם מאסר ראשון; המחר האישי שמשלמים הנאשמים בשל חשיפת הפרשה; והתביעה האזרחית המרחפת מעל ראשם, במסגרתה הם עלולים להידרש לתשלומי סכומי פיצויים משמעותיים לחברת החשמל.

6. ב"כ נאשם 2, עו"ד עופר ברטל, התייחס לנסיבות חייו של הנאשם, לקריירה ארוכת השנים ועתירת ההישגים שלו בחברת החשמל, ולקשיים האישיים, המשפחתיים, והחברתיים אותם חווה נוכח בחירתו להודות במיוחס לו. כן טען כי לרשויות הייתה הזדמנות לחשוף את הפרשה שנים רבות קודם לכן, לאור היכרותן עם עד המדינה, וביקש לתת משקל משמעותי לכשלונן לעשות כן. באשר לענישה הכלכלית, התייחס ב"כ נאשם 2 לפסיקה רלוונטית במסגרתה נמנעו בתי המשפט מחילוט מלוא הכספים שהתקבלו בגין ביצוע עבירות, וטען כי הגם שלכאורה חילוט אינו מהווה ענישה - יש מקום להתייחסות שונה כאשר מדובר בחילוט המתבצע לאחר מספר שנים רב, ולאחר שנוצר שינוי לרעה במצב הכלכלי של הנאשם, ויש אף לקחת בחשבון את הסכמת הנאשם לחילוט מיליון שקלים.

באשר לעתירת המאשימה לקנס, טען בא כוח הנאשם 2 כי יש לראות בהסדר פתוח דווקא נטילת אחריות גדולה יותר מצד הנאשם, אשר בחר להודות תוך כדי לקיחת סיכון, וכן התייחס למצבו הכלכלי הקשה של נאשם 2 ומשפחתו, בין השאר נוכח הסיכון הכלכלי בו הוא מצוי בגין התביעה האזרחית העומדת נגדו. עוד נטען כי לא היה מקום להבאת ראיות בנושא זה, מאחר שיכולתו הכלכלית של הנאשם נחקרה על ידי המאשימה עצמה בצורה מעמיקה, וכל הכספים שברשותו נתפסו ומיועדים לחילוט. לסיכום, ביקש כי בית המשפט יימנע מהטלת סנקציה כספית נוספת כלשהי, ולחילופין - כי יוטל קנס בלבד, על מנת שהנאשם 2 יוכל להמירו במאסר.

נאשם 2 בחר לא להוסיף דברים מעבר לדברי בא כוחו.

7. ב"כ נאשם 3, עו"ד גיל פרידמן, התייחס להודאתו של הנאשם במיוחס לו כבר בחקירתו במשטרה, וטען כי הכספים שקיבל הנאשם הועברו לידיו זמן רב לאחר שישב בוועדות הרלוונטיות, כך שקיים קושי להצביע על יכולת השפעה שלו במכרזים. עוד נטען כי הנאשם לא יזם את קבלת הכספים אלא טעה כשהתפתה לתרבות השוחד שיצרה סימנס בחברת החשמל. באשר לסנקציות הכספיות, נטען כי מצבו הכלכלי של הנאשם קשה, וכי הוא ואשתו תומכים באימה של אשתו, ניצולת שואה בת 94 החולה במחלת הסרטן. עוד נטען כי מעובדות כתב האישום המתוקן עולה שלידיו של הנאשם הגיע סך של 50,000 דולר בלבד, כאשר שאר הכספים שהתקבלו במסגרת העבירה הועברו לאדם אחר אשר, כך נטען, הונה את הנאשם. בנסיבות אלה, התבקש בית המשפט לנהוג במידת הרחמים, ולהימנע מהטלת סנקציה כספית נוספת.

נאשם 3 בדברו האחרון הביע צער רב על מעשיו, וטען כי עשה טעות אשר עליה הצטער מן הרגע הראשון. כן התייחס למצב הכלכלי הקשה שלו ושל משפחתו.

8. ב"כ נאשם 4, עוה"ד גיורא אדרת ויפעת מנור נהרי, הסבירו כי המעשים המיוחסים לנאשם מצויים ברף התחתון של עבירת השוחד, וזאת בהתחשב, בין היתר: בכך שהנאשם לא יזם בשום שלב את קבלת השוחד; בכך שלא היה מעורב באופן ישיר במכרזים; בכך שלא מדובר בעובד ציבור במובנו הקלאסי; בכך שסימנס היא חברה מובילה בתחומה, והצעותיה היו הזולות ביותר, כך שממילא לא היה צפוי להיגרם נזק מזכיתיה במכרז; וכן נוכח מחלתה הקשה של אשתו, כנסיבות שהביאו אותו לביצוע העבירה.

נאשם 4 בדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו, וציין כי עשה שימוש בכל הכסף שקיבל מביצוע העבירה לצורך הענקת טיפול רפואי ראוי לאשתו החולה במחלה קשה. כן ציין כי מצבו הכלכלי התדרדר, וכי הוא מתקשה לשאת בעול הטיפול הרפואי ובעלויות ניהול ההליכים המשפטיים.

9. באי כוח נאשם 5, עוה"ד גלעד ברון, סיימון יניב ושירית טרוינר, טענו כי לא היה באפשרות הנאשם יכולת ממשית להשפיע על תוצאות המכרזים, וכי מעשיו בוצעו מתוך כשל בשיקול הדעת ומבלי שהתכוון לפגוע בחברת החשמל. כן נטען כי נאשם 5 שיתף פעולה כבר בשלב החקירה, וכי חרף טענות המאשימה בנושא זה, מעשיו לא בוצעו תוך תחכום כלשהו, והכספים הועברו לחשבון בנק הרשום על שמו. בנוסף, התייחסו באי כוחו להסדרי עד המדינה אשר נחתמו בפרשה, ולקיומן של טענות מהותיות שונות, כגון התיישנות ואכיפה ברגנית, אשר ההכרעה בהן התייתרה נוכח ההסדר.

הנאשם 5 בדברו האחרון ציין כי ההליך המשפטי היה מאוד קשה בעבורו, אך הוא מקבל את הכרעת הדין.

10. באי כוח נאשם 6, עוה"ד עמית חדד, נעה מילשטיין ואילן וטננבאום, ביקשו כי יושם דגש על חלוף הזמן, כ-15 שנים מאז ביצוע העבירות, כשיקול משמעותי לאימוץ ההסדר, וכן כי יינתן ביטוי לעובדה שכתב האישום לא כולל כל טענה בדבר נזק שנגרם לחברת החשמל כתוצאה מהתקשרויותיה עם סימנס. בנוסף, עתרו באי כוח נאשם 6 לדחיית ריצוי העונש בשנה, וזאת נוכח נתוניו האישיים והרפואיים הייחודיים (עתירה לה התנגדה המאשימה).

הנאשם 6 בדברו האחרון ציין כי הבחירה בסימנס על ידי חברת החשמל הייתה בחירה נכונה.

ד. ראיות לעונש

11. מטעם נאשם 2 הוגשו מסמכים הנוגעים להוצאות שונות של משפחתו, מכתב המעיד על הפחתה צפויה בתשלומי הפנסיה השוטפים מעבודתו בחברת החשמל, וכן כתבה אודות כוונתה של חברת החשמל לתבוע את הנאשמים השונים, לצד כתב התביעה שכבר הוגש.

מטעם נאשם 4 הוגשו קורות חיים, מסמכים רפואיים שונים הנוגעים למחלתה של אשתו, וכן תעודות הערכה והוקרה רבות אותן קיבל הנאשם במסגרת עבודתו בחברת החשמל. כן צורפה פסיקה רלוונטית.

ה. דין והכרעה

12. כיון שעסקינן בהסדר טיעון "סגור" ביחס לרובם המכריע של רכיבי הענישה, על בית המשפט לבחון ולבדוק את סבירות ההסדר, על רקע מכלול השיקולים שהובילו לכריתתו ותוך התחשבות באינטרס הציבורי בכיבוד הסדרי טיעון, והכל כפי שיפורט בהמשך. אקדים מסקנה לפירוט ואומר כבר כעת כי

עמוד 8

הסדר הטיעון שגובש מאזן בצורה הולמת בין כלל האינטרסים בענישה, לרבות האינטרס הציבורי במובנו הרחב.

במסגרת השיקולים השונים שפרשו הצדדים בפניי, ראיתי כרלוונטיים את השיקולים הבאים:

(א) חומרת הפרשה

13. הפרשה שלפנינו חמורה כמעט בכל קנה מידה, ומלמדת על תרבות של שחיתות עמוקה אשר פשתה בחברת החשמל בדרגים הבכירים ביותר. החלטות מקצועיות הנוגעות למכרזים בהיקפים של מאות מיליוני דולרים, אשר להן השלכות ציבוריות וחברתיות משמעותיות, התקבלו בצילם של תשלומי שוחד בסכומים גבוהים אשר שילמה חברת סימנס באופן שיטתי לגורמים בכירים בחברת החשמל, אותם סימנה כבעלי השפעה.

בצדק רב עמדה עו"ד תירוש על שורת הערכים המוגנים שנפגעו באופן משמעותי כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים, ובהם טוהר המידות של עובדי הציבור, הבטחת הפעילות התקינה של הגופים הממשלתיים, ושמירת אמון הציבור בגופים אלו. בעניין זה כבר נאמר מפי בית המשפט העליון לפני שנים רבות כי:

"נטילת שוחד, הפרת אמונים ועבירות אחרות הקבועות בדיני העונשין, אשר יסוד של שחיתות (במובן הרחב) טבוע בהן, מסוכנות הן לחברה ולסדרי הממשל. הן מכרסמות בעבותות הקושרות אותנו כבני חברה אחת. הן מפרות את האמון של פרט בפרט, ושל הפרט בשלטון. הן מעודדות זלזול ברשויות הציבור ובעובדי הציבור. הן מטפחות ציניות כלפי רשויות המינהל וכלפי הסדר החברתי הקיים. הן פוגמות באמון של הפרט בתיפקודו של הכלל, ובכך מערערות את היציבות החברתית" (בג"ץ 7074/93 סויסא נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מח(2) 749).

14. למעמדם של הנאשמים, אשר אחזו כאמור בתפקידים בכירים בחברת החשמל, כגון משנה למנכ"ל ומנהלי מחלקות ואגפים, יש משקל משמעותי לחומרה. הנאשמים היוו דמויות מפתח מקצועיות מהדרגה הראשונה, ולעמדתם בנושאים מקצועיים ניתן משקל רב. הציבור מצפה כי שלוחיו ועובדיו יתנהלו ביושר, בהגינות, ומבלי שיעשו דבר וחצי דבר לטובת האינטרסים הפרטיים שלהם. העובדה שהנאשמים תרמו, כל אחד בנפרד, להשחתת השירות הציבורי בכלל והשדרה הניהולית של חברת החשמל בפרט, על מנת לשרת אינטרסים פרטיים של חברה מסחרית - היא חמורה ביותר.

15. בנוסף לאמור לעיל, ניתן להצביע על רכיבים נוספים המעצימים את חומרת האירועים השונים:

היקף הפרשה - בהיבט זה פרש כתב האישום מעין "מפעל שוחד" שהפעילה סימנס במדינת ישראל, באמצעות שילמה סכומי כסף משמעותיים לגורמים רבים ובהם הנאשמים כמפורט בכתב האישום. להדגיש כי התנהלות סימנס לא מוצתה בכתב האישום שבפניי, אלא ניכרת גם בכתב האישום שהוגש נגד דן כהן (וראו גם פרק א' לכתב האישום המתוקן).

היקף כספי השוחד - אין חולק כי כספי השוחד שקיבלו הנאשמים, בסכומים הנעים בין 200,000 דולר - 500,000 דולר, הם בשיעור ניכר ומשמעותי.

הניסיונות להסתרת כספי השוחד ודרישת כספי שוחד נוספים - יש לראות כנסיבה מסוימת לחומרה גם את המאמצים שעשו הנאשמים להסתרת מקור הכספים וזהות בעלי הזכויות בהם, על ידי הפקדתם, ללא יוצא מן הכלל, בחשבונות בנק זרים. העובדה כי חלק מהנאשמים פנו לסימנס בדרישות לקבלת תשלומי שוחד נוספים

על אלו שכבר ניתנו להם, מהווה אף היא, במקרים הרלוונטיים, נסיבה לחומרה.

(ב) שיקולים בעלי משקל ממתן

16. לצד האמור לעיל, יש בנמצא גם שיקולים בעלי משקל ממתן ובהם:

הודאה ונטילת אחריות - הפסיקה הכירה ברכיב "נטילת האחריות" כרכיב המצדיק מתן הקלה משמעותית בשלב העונש. מעבר לחסכון בזמן ציבורי, עליו אעמוד בנפרד, דומה כי משקלה המרכזי של ההודאה טמון בהבעת החרטה שהיא מגלמת, בהפנמת הפסול במעשים ובהרכנת ראש.

עמד על כך בית המשפט העליון בע"פ 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.17) (להלן - **עניין מצגר**), שם צוין:

"נטילת האחריות של נאשם על מעשיו והבעת חרטה, הוכרו לאורך השנים בפסיקתנו כשיקול לקולה בגזירת עונשו (ע"פ 2099/15 פלוגי נ' מדינת ישראל, פסקה 57 (22.5.2016); ע"פ 8421/12 בן חיים נ' מדינת ישראל, 20-21 (29.9.2013); ע"פ 6095/08 סלומון נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (29.12.2008); ע"פ 330/61 דלאל נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד טז 228, 229 (1962); ע"פ 170/54 וייצמן נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל, פ"ד 5 (1170 (1954)). וכך גם בעניין פלוגי המוקדם, שם נקבע מפורשות כי בטרם יכריע בית המשפט אם לקבל הסדר טיעון או לדחותו, עליו ליתן דעתו ל"אינטרס הציבורי שבהשגת הודיית הנאשם ובקבלת אחריותו למעשיו" (שם, בעמ' 609), ולהביא שיקול זה במניין שיקוליו במסגרת מבחן האיזון".

חלופי הזמן - כפי שהטעימו הצדדים בטיעוניהם, הפרשה שלפנינו אירעה בתקופה שבין 12-18 שנים לאחר, שהיא תקופת זמן לא מבוטלת. מדובר בנתון אשר הוכר בפסיקה ובחקיקה ככזה המצדיק הקלה בענישה, ובנסיבות שלפנינו נראה כי יש לתת לו משקל משמעותי הן נוכח היות התקופה ארוכה במיוחד והן נוכח השפעתה על גילם של הנאשמים, אנשים מבוגרים בעשור השביעי והשמיני לחייהם, בעת העמדתם לדין וריצוי עונשם.

לצין כי ככל שהיה צורך בשמיעת ראיות וניהול משפט מורכב מהסוג דנן, ניתן להניח כי היו חולפות מספר שנים עד למתן פסק דין חלוט, כך שהערכת הצדדים לפיה אלמלא הסדר הטיעון היו הנאשמים נותנים את הדין על מעשיהם (ככל שהיו מורשעים) לאחר כ-20 שנה ממועד ביצוע חלק משמעותי מהעבירות, מתיישבת עם כלל הנתונים.

חסכון בזמן ציבורי - אין חולק כי הודאת הנאשמים והסדר הטיעון הובילו לחסכון משמעותי בזמן ומשאבים, והדברים בוודאי נכונים שעה שעסקין בפרשה מסועפת ומורכבת שבירורה, ביחס לכל הנאשמים, היה מצריך עשרות רבות של ישיבות ושמיעת עדים רבים שחלקם אינם מתגוררים בישראל. אין מדובר רק ב"חסכון בזמן שיפוטי" אלא בחסכון בזמן ציבורי במובנו הרחב הכולל את זמנם של עשרות עובדי ציבור ובהם: המותבים השיפוטניים השונים; ארבעה תובעים מהפרקליטות, עוזרים משפטיים, מתמחים, קלדניות, צוות מינהלי במזכירות השונות, עורכי דין מטעם הסניגוריה הציבורית (ראו ייצוגו של נאשם 3), גורמי אבטחה בבית המשפט ועוד.

היעדר עבר פלילי - אין לחובת הנאשמים הרשעות קודמות, וזוהי הסתבכותם הראשונה והיחידה עם החוק. אין חולק כי בסיטואציה מעין זו, זכאים הנאשמים להתחשבות מסוימת בעניין העונש.

רכיב "המאסר הראשון" - הנאשמים מעולם לא ריצו עונש מאסר, והפסיקה ראתה בנתון זה כמצדיק הקלה עמוד 10

מסוימת בעונש. הדברים רלוונטיים במיוחד כאשר עסקינן בעונשי מאסר משמעותיים ולא בעונשי מאסר בני מספר חודשים, ובנאשמים המצויים בעשור השביעי או השמיני לחייהם.

נתונים ונסיבות אישיות - באי כוח הנאשמים טענו ארוכות לעניין נתניהם האישיים של הנאשמים השונים, וחלקם אף הגיש ראיות בנושא זה. נתתי דעתי לנתונים אישיים אלו, ובכלל כך לטענות בדבר מצבם הכלכלי של הנאשמים ונסיבות משפחתיות שונות, וראיתי ליתן להם משקל מסוים. נתתי דעתי והתחשבתי גם בעובדה כי להוציא את התנהלותם הפסולה המתוארת בכתב האישום, הנאשמים הם אנשי עשייה, אשר פעלו משך שנים רבות לטובת האינטרס הציבורי ומשק האנרגיה, וזאת כעולה ממגוון המסמכים, הטיועונים ותעודות ההערכה שהוגשו.

רכיב "הנזק" - בבחינת הנזק שנגרם מביצוע העבירה, כבר עמדתי לעיל על הפגיעה באמון שרוחש הציבור לעובדי הציבור ולגופים הממשלתיים כתוצאה מן המעשים החמורים בהם הורשעו הנאשמים, וברור שאין להקל בכך ראש. יחד עם זאת, בכל הנוגע להחלטות שנתקבלו במסגרת חברת החשמל, לא צוין בכתב האישום, וממילא לא הוכח, כי לחברת החשמל נגרם נזק בשל ההתקשרויות שערכה עם סימנס, וברור כי לדברים יש משמעות לא מבוטלת. זאת ועוד, מטיעוני הנאשמים עלה, ודומה שלא הייתה מחלוקת בעניין זה, כי הצעותיה של סימנס במסגרת שלושת הפרויקטים היו ממילא האטרקטיביות ביותר.

(ג) סבירות הסדר הטיעון לאור העונש שנגזר על דן כהן

17. נקודת המוצא לדיון בפרק זה היא כי עניינו של דן כהן חמור מעניינם של הנאשמים, ועל כך לא הייתה מחלוקת בין ב"כ הצדדים (ראו גם הצהרת התובעת בשלב הטיועונים לעונש). על מנת להבהיר את האמור, אציין כי דן כהן, אשר שימש בתקופה הרלוונטית כדירקטור, כיו"ר ועדת הנכסים של דירקטוריון חברת החשמל וכחבר ועדת המכרזים העליונה, הורשע בעבירות שבוצעו במסגרת תפקידיו אלה, וכן בעבירה של שיבוש מהלכי משפט. סכום השוחד הרלוונטי בעניינו עמד על כמיליון יורו שקיבל מסימנס (אישום שני) כאשר יש לזכור כי מעבר לכך, הורשע גם בשתי עבירות של מרמה והפרת אמונים (אישומים ראשון ושני) ובעבירה של שיבוש מהלכי משפט שמצאה ביטוי בבירוחתו מהארץ לאחר תחילת החקירה (אישום שלישי).

בית המשפט המחוזי (כב' השופט כבוב) גזר על הנאשם, במסגרת הסדר טיעון, עונש של 6 שנות מאסר, מאסר על תנאי וקנס בהיקף של 6 מיליון שקלים. כמו כן הורה בית המשפט על חילוט בהיקף של 4 מיליון שקלים.

בהינתן החומרה היתרה שדבקה במעשיו של דן כהן (בהשוואה לנאשמים), סכום השוחד (שהוא למעלה מכפול מהסכום הגבוה ביותר בעניינו) ותפקידו הבכיר בחברת החשמל, ברור כי עונשם של הנאשמים צריך להיות נמוך מהעונש שנגזר על דן כהן (ובחלק מהמקרים - אף נמוך באופן ניכר). מכאן, שהסכמת המאשימה להסדר הטיעון מתיישבת עם עקרון אחידות הענישה ונותנת ביטוי הולם לפערים בין המקרים וליתר השיקולים שפורטו לעיל המצדיקים, על פי הפסיקה, התחשבות מסוימת בענישה.

(ד) האינטרס הציבורי בכיבוד הסדרי טיעון

18. מעבר לשיקולים השונים עליהם עמדתי, יש ליתן את הדעת, בבחינת שיקול משמעותי, לעובדה כי העונשים (המוסכמים) השונים להם עתרו הצדדים סוכמו במסגרת הסדר טיעון, וציפיית הנאשמים היא כי בית המשפט יכבד את ההסדר, בוודאי כאשר ההסדר מתיישב עם כלל הנתונים לחומרה ולקולא כפי

שפורטו לעיל.

ראו בהקשר האמור עמדת בית המשפט העליון בע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577:

"הכל מסכימים כי האינטרס הציבורי במובנו הרחב מחייב את בתי-המשפט לעודד קיומם של הסדרי טיעון. קיום הסדרי טיעון מאפשר פרישה רחבה יותר של אכיפת החוק ובכך יש כוח מרתיע כשלעצמו, העשוי לאזן את אפקט ההקלה בעונש במקרה הקונקרטי. הסדר טיעון אשר נכרת בהתאם לכללים ועל-פי שיקולים ראויים, מקצר את עינוי הדין של הנאשם ושל נאשמים פוטנציאליים הממתינים לכתב-אישום נגדם. ההסדר מסייע לרשויות האכיפה בהעמדת עבריינים נוספים לדין, ומבטיח ענישה שאינה מרוחקת בזמן ממועד ביצוע העבירה. הוא חוסך את המשאבים הרבים המושקעים בניהול הליך פלילי, לעתים מורכב וממושך, המכביד הן על התביעה והן על הנאשם, ומפנה את בית-המשפט העמוס לעיפה, לעיסוק בתיקים אחרים. מבחינה ערכית, יש להסדר הטיעון ערך מוסף כאשר העברין מקבל על עצמו אחריות למעשיו".

גם לאחרונה בעניין מצגר, עמד בית המשפט העליון על אותו עקרון וכך קבע:

"לא בנקל ידחה בית המשפט הסדר טיעון שמובא לאישורו, וזאת נוכח קיומם של שיקולים כבדי משקל שתומכים בכך, ובראשם החשש שמא יחול כרסום במעמדם של הסדרי טיעון ובוודאות שהם נוסכים בנאשם החותם על ההסדר, וכפועל יוצא - בתכליות הרצויות שהם מגשימים (ע"פ 3068/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 43-41 (1.11.2010) (להלן: עניין פלוני); ע"פ 9193/07 טבאגה נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (2.4.2009); ע"פ 1281/06 בורשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד סב(4) 100, 113 (2008) (להלן: עניין בורשטיין); ע"פ 10736/04 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 48 (26.9.2006)). רבות נכתב על יתרונותיו של הסדר הטיעון ותפקידו הראוי, במקרים המתאימים, במסגרת האכיפה הפלילית (ע"פ 1421/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (18.7.2012); עניין בורשטיין, בעמ' 112; ע"פ 2153/02 אידלברג נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (7.12.2006)). על יתרונות אלה, המיטיבים הן עם הנאשם הן עם האינטרס הציבורי, עמד בית משפט זה כבר לפני שנים רבות. הנאשם, זוכה לוודאות באשר לסעיפי הרשעתו ועונשו, וכל זאת במסגרת הליך שהוא קצר באופן יחסי. בנוסף, האינטרס הציבורי מוגשם אף הוא, שכן הסדרי טיעון מאפשרים להגדיל את האכיפה ואת ההרשעה של עבריינים בחברה; מגשימים עקרונות של יעילות, ובכך מפנים משאבים של מערכות אכיפת החוק לטובת מטרות חשובות אחרות" (פסקה 11).

בע"פ פלוני שהוזכר לעיל התייחס בית המשפט העליון גם למשמעות אינטרס הציפייה של נאשם בבואו להודות באשמה במסגרת הסדר טיעון, וציין כי מדובר בשיקול משמעותי שעל בית-המשפט להביא בחשבון בטרם יכריע אם לקבל הסדר טיעון או לדחותו.

סיכום

1.

19. לאחר שבחנתי את מכלול הנסיבות, סבורני כי משקלם המצטבר של הנתונים השונים מוביל למסקנה כי הסדר הטיעון שהוצג הוא הסדר ראוי, מאוזן, ונותן ביטוי הולם לכלל האינטרסים לרבות לאינטרס הציבורי (הן ביחס לרכיב המאסר והן ביחס לרכיבים הכספיים). העובדה כי הענישה המוצעת מתיישבת בהתאם למדרג החומרה, עם העונש שנגזר על דן כהן בשנת 2013, אך תומכת במסקנתי האמורה.

20. באשר לסנקציות הכספיות הנוספות אשר להטלתן עתרה המאשימה ביחס לנאשמים 2 ו-3, ולאחר שנתתי דעתי לטענות ב"כ הצדדים כפי שהובהרו בפרקים ג' ו-ד', דומני כי יש מקום להתחשבות מה בטענות הנאשמים לענין מצבם הכלכלי והשפעת רכיב "חלופת הזמן", אף שברור כי הרציונל עליו עמדה התובעת שריר וקיים.

מסקנה זו אף מתיישבת עם פסקי הדין שהוגשו על ידי הצדדים, מהם ניתן ללמוד כי לצד מקרים בהם הורה בית המשפט על חילוט מלא, קיימים גם מקרים בהם התחשבו בתי המשפט בנתונים שונים והורו על חילוט חלקי בלבד [ראו למשל ע"א 8679/06 חביץ' נ' מדינת ישראל (30.12.08); ע"פ 2592/06 גואטה נ' מדינת ישראל (14.11.06); ע"פ 4980/07 כהן נ' מדינת ישראל (04.11.10)].

אציין כי במסגרת שיקוליי, לא הבאתי בחשבון את דברי הנאשמים לפיהם הם חשופים לסיכון (כספי) נוסף בעקבות התביעה האזרחית שהוגשה נגדם על ידי חברת החשמל, וזאת על יסוד האמור בהחלטתי מיום 10.5.17, נוכח העובדה כי "מקומם הטבעי" של כספי העבירה שיוחזרו הוא בקופת המדינה (כפי שסוכם במסגרת ההסדר), ובהיעדר טענה או הוכחה כי מעשיהם של הנאשמים גרמו נזק לחברת החשמל.

באותו אופן, לא ראיתי להתחשב בטענתו של נאשם 3 לפיה רומה על ידי גורם שלישי וקיבל לידיו בפועל סכום נמוך בהרבה מסכום השוחד שהעבירה סימנס לידיו.

על יסוד הנתונים שפורטו, ראיתי, ביחס לרכיב החילוט, להסתפק בחיוב הנאשמים 2 ו-3 בחילוט הסכום המוסכם אך לקבל את טיעון המאשימה ולהשית עליהם גם קנס כספי, וזאת מעבר לסכומים שיחולטו (שאז ניתן יהיה גם להשית עונש מאסר נוסף ככל שהקנס לא ישולם).

באשר לגובה הקנס, ראיתי ליתן משקל בקביעתו לכלל הנתונים שפורטו, ובהם חלקו של כל אחד מנאשמים 2 ו-3 במסכת העובדתית, המועד בו קיבל אחריות על מעשיו (ובענין נאשם 3 - כבר בשלב החקירה המשטרתית, נתון המצדיק התחשבות מיוחדת), נסיבותיהם האישיות ומצבם הכלכלי.

21. לאור האמור לעיל, החלטתי לכבד את הסדר הטיעון ולגזור על כל אחד מהנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 2

(א) 45 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי המעצר (28.12.14 - 31.12.14). הנאשם יתייצב ביום 15.10.17 בשעה 08:00 בבית מעצר ניצן או במקום אחר עליו יורה שב"ס, ככל שייערך הליך של מיון מוקדם.

(ב) 10 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו את אחת העבירות בהן הורשע.

(ג) קנס בסך ₪ 450,000 או 120 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.9.18.

נאשם 3

(א) 29 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי המעצר (28.12.14 - 31.12.14). הנאשם יתייצב ביום 15.10.17 בשעה 08:00 בבית מעצר ניצן או במקום אחר עליו יורה שב"ס, ככל שייערך הליך של מיון

מוקדם.

(ב) 10 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו את אחת העבירות בהן הורשע.

(ג) קנס בסך ₪ 80,000 או 40 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.9.18.

נאשם 4

(א) 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי המעצר (28.12.14 - 31.12.14). הנאשם יתייצב ביום 16.6.19 בשעה 08:00 בבית מעצר ניצן או במקום אחר עליו יורה שב"ס, ככל שייערך הליך של מיון מוקדם.

(ב) 10 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו את אחת העבירות בהן הורשע.

נאשם 5

(א) 33 חודשי מאסר לריצוי בפועל. הנאשם יתייצב ביום 15.10.17 בשעה 08:00 בבית מעצר ניצן או במקום אחר עליו יורה שב"ס, ככל שייערך הליך של מיון מוקדם.

(ב) 10 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו את אחת העבירות בהן הורשע.

נאשם 6

(א) 28 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי המעצר (28.12.14 - 31.12.14). הנאשם יתייצב ביום 15.10.17 בשעה 08:00 בבית מעצר ניצן או במקום אחר עליו יורה שב"ס, ככל שייערך הליך של מיון מוקדם. לא ראיתי להיעתר לבקשה לדחיית ריצוי העונש בשנה שלמה (בקשה שלא הייתה חלק מהסדר הטיעון והסכמות הצדדים), וזאת בהיעדר טעמים המצדיקים זאת.

(ב) 10 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו את אחת העבירות בהן הורשע.

חילוט (ביחס לכל הנאשמים)

אני מורה על חילוט הכספים כמפורט בהסדר הטיעון. התביעה תגיש צו לחתימת.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, 13 יוני 2017, במעמד הצדדים.